

Երևանի ջրամատակարարման բարելավման դրամաշնորհային ծրագիր, Եվրոպական ներդրումային բանկի աջակցությամբ իրականացվող Երևանի ջրամատակարարման բարելավման ծրագիր միջոցառումների գծով, որպես միակ արդյունքային ցուցանիշ ֆիքսված է պայմանագրերի քանակը: Ստացվում է, որ պայմանագիրն է այն արդյունքը, որի համար համապատասխան պետական մարմինը ստանում է ֆինանսավորում: Նման արդյունքային ցուցանիշը չի կարող դիտվել համապարփակ և օգտակար շահառուների համար ծրագրի միջոցառման արդյունքները գնահատելու առումով:

Մի շարք ծրագրային միջոցառումների վրա կատարված ծախսի ճշտված պլանի և փաստացի ցուցանիշները պլանավորված ցուցանիշներից էապես տարբերվելու պայմաններում, արդյունքային ցուցանիշները պլանավորվածի համեմատությամբ մնում են անփոփոխ:

Ոչ ֆինանսական ցուցանիշների անարժանահավատության առերևույթ (առավել ոխկային) փաստերի վերաբերյալ Հաշվեքննիչ պալատը, ընտրանքային կարգով հարցումներ էր ուղարկել ՀՀ Շիրակի մարզպետարանին՝ թիվ 1146 բյուջետային ծրագրի 11001-11005, 10007-11009 միջոցառումների գծով սահմանված «Գիտելիքների ստուգման արդյունքում սովորողների միջին գնահատականը» արդյունքային ոչ ֆինանսական ցուցանիշի փաստացի մեծության վերաբերյալ, որը, ըստ հաշվետվության, զրո շեղում էր արձանագրել պլանավորված ցուցանիշի համեմատ: Շիրակի մարզպետարանից ստացված պատասխանից պարզվել է, որ իրականում տարրական, հիմնական և միջնակարգ դպրոցներում սովորողների միջին գնահատականները կազմվել են համապատասխանաբար՝ 7.6, 6.9 և 6.8, որոնք շեղված են պլանավորված ցուցանիշից համապատասխանաբար՝ 0.6, -0.1 և -0.2 գնահատականով հաշվետվությունում արտացոլված զրոյական շեղման փոխարեն:

Հարցում էր ուղարկվել նաև ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարությանը, որի պատասխանը սակայն չի պարունակել բովանդակային պարզաբանումներ խնդրո առարկայի վերաբերյալ:

Հաշվեքննիչ պալատը հարցմամբ դիմել էր հաշվեքննության օբյեկտին այն հարցի պարզաբանման նպատակով, թե ինչպես է ՀՀ ֆինանսների նախարարությունն իրականացնում հսկողություն ՀՀ պետական բյուջեի ելքային ծրագրերի և միջոցառումների գծով արդյունքային /կատարողական/ ցուցանիշների նկատմամբ: Հարցմանն ի պատասխան, հաշվեքննության օբյեկտը, հղում կատարելով ՀՀ կառավարության 13.08.2015թ. նիստի N38 արձանագրային

որոշմամբ և ՀՀ ֆինանսների նախարարի 23.06.2017թ. N311-Ա հրամանով սահմանված դրույթներին, ընդգծել է, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարությունն առաջատար դերակատարում ունի կառավարության անունից պետական բյուջեի նախագծի մշակման գործընթացում, այնուհանդերձ, առանձին արդյունքային ցուցանիշների արժանահավատության նկատմամբ գնահատական տալը ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը համարել է իր իրավասության շրջանակներից դուրս խնդիր՝ այդ հարցում պատասխանատու համարելով միջոցառումներն իրականացնող պետական մարմինն: Միևնույն ժամանակ, ֆինանսների նախարարությունը նշել է 2023 թվականին բյուջետային ծրագրերի գնահատման գործիքի ներդրման մտադրության մասին: Այսպիսով, հաշվետու ժամանակաշրջանում ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը պետական մարմինների կողմից իրեն, ինչպես նաև պետական բյուջեի կատարման վերաբերյալ Ազգային ժողովին ներկայացված հաշվետվությունում արտացոլված արդյունքային ցուցանիշների նկատմամբ հսկողություն չի իրականացրել:

4. Հետխկողական գործընթաց (Follow up)

2017 և 2018 թվականների պետական բյուջեի կատարման վերաբերյալ ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի եզրակացությամբ ներկայացվել են եզրահանգումներ և դրանցով պայմանավորված առաջարկություններ, որոնցից մի քանիսի մասով ՀՀ կառավարության կողմից տրվել են լուծումներ, մասնավորապես՝

1. Առաջարկվել է ՀՀ պետական բյուջեի մասին օրենքի նախագծում ներառել արտաբյուջետային մուտքերն ու ելքերը, որի մասով արդեն 2018 թվականին ձեռնարկվել են միջոցառումներ և արտաբյուջետային միջոցները ներառվել են «Հայաստանի Հանրապետության 2019 թվականի պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքում:
2. Առաջարկվել է ձեռնարկել միջոցառումներ «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պահանջի ապահովման համար 5-րդ մասի դ), զ) և է) կետերով սահմանված մարմինների հաշիվներն առևտրային բանկերից գանձապետական միասնական հաշիվ տեղափոխելու մասով: Ներկա դրությամբ խնդիրը լուծված է մասնակի, մասնավորապես՝ ՊՈԱԿ-ների հաշիվները տեղափոխվել են գանձապետարան, իսկ ՀՈԱԿ-ների, հիմնադրամների և բաժնետիրական ընկերությունների հաշիվները՝ ոչ:
3. Առաջարկվել է սահմանել՝ ոչ ֆինանսական ցուցանիշների տեսակային առավել լիարժեք կազմ: Նախորդ տարվա համեմատությամբ միայն մեկ տեսակի ոչ ֆինանսական ցուցանիշ պարունակող ծրագրային միջոցառումների թիվը նվազել է 14.9 տոկոսային կետով, որն իրենից ներկայացնում է առաջընթաց ծրագրային միջոցառումների կատարողականի առավել լիարժեք գնահատման ճանապարհին: Բացի այդ, էական առաջընթաց է արձանագրվել ոչ ֆինանսական ցուցանիշների պլանավորված և փաստացի ցուցանիշների միջև շեղումների վերաբերյալ բացատրությունների ներկայացման առումով:
4. Առաջարկվել է ՀՀ պետական բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվության մեջ ներառել գանձապետական միասնական հաշվի մնացորդների վերաբերյալ տեղեկատվություն: ՀՀ կառավարության 2019 թվականի պետական բյուջեի տարեկան կատարման հաշվետվության մեջ գանձապետական միասնական հաշվի մնացորդների վերաբերյալ տեղեկատվությունն արդեն առկա է:

5. Առաջարկվել է ՀՀ պետական բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվության տեքստում ավելացնել վերլուծություն պետական բյուջեի գերատեսչական դասակարգմամբ ծախսերի վերաբերյալ: ՀՀ կառավարության 2019 թվականի պետական բյուջեի տարեկան կատարման հաշվետվության մեջ ծախսերի վերլուծությունը իրականացվել է նաև ըստ գերատեսչությունների:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 1 Մշակել մեխանիզմներ ՀՀ պետական բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվության կամ Հաշվեքննիչ պալատին ներկայացվող ՀՀ պետական բյուջեի կատարողականի փաթեթի մեջ ՀՀ պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքի 6-րդ հավելվածի՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի վարչական ծախսերի կատարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառելու ուղղությամբ:
- 2 ՀՀ պետական բյուջեի մասին օրենքում, ինչպես նաև պետական բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվություններում ներառել, ըստ եկամտատեսակների, հարկային եկամուտների պլանի և ճշտված պլանի ցուցանիշները:
- 3 Ձեռնարկել «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պահանջի կատարմանն ուղղված միջոցառումներ, մասնավորապես, ՀՈԱԿ-ների, ԲԸ-ների և հիմնադրամների հաշիվները առևտրային բանկերից տեղափոխել Գանձապետարան:
- 4 «ՀՀ պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի համաձայն՝ ռեզիդենտների կողմից ձեռքբերված արտարժույթային պետական պարտատոմսերի սպասարկման ծախսերը ներառել ներքին պետական պարտքի սպասարկման փաստացի ծախսում:
- 5 Սահմանել ոչ ֆինանսական ցուցանիշներ այն քաղաքականության միջոցառումների գծով, որոնց համար այդպիսիք դեռևս սահմանված չեն:
- 6 Սահմանել ոչ ֆինանսական ցուցանիշների տեսակային առավել լիարժեք կազմ՝ մեծացնելով ոչ քանակական տեսակի ոչ ֆինանսական ցուցանիշների ծածկույթը՝ հատկապես շեշտադրելով որակական տեսակի ոչ ֆինանսական ցուցանիշների ծածկույթի ընդլայնումը:

7

Կատարել պետական պարտքի կառավարման համակարգի արդյունավետության բարձրացմանը միտված ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2019 թվականի դեկտեմբերի 24-ի թիվ 28/2 որոշմամբ հաստատված ընթացիկ եզրակացությունում ներկայացված առաջարկությունները:

ՄԱՍ 2. ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԿԱՐԾԻՔ

Հաշվի առնելով եզրակացությամբ ներկայացված նկատառումներն ու փաստերը, ՀՀ հաշվեքննիչ պալատը գտնում է, որ ՀՀ կառավարության կողմից ՀՀ Ազգային ժողով ներկայացված՝ «ՀՀ 2019 թվականի պետական բյուջեի կադարման վերաբերյալ» փարեկան հաշվետվությունում եկամուտներին, ծախսերին և դեֆիցիտին ամրագրված ցուցանիշները համապատասխանում են «ՀՀ 2019 թվականի պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված դրույթներին և արտացոլում են պետական բյուջեի փաստացի կադարողականը: Ըստ այդմ, ՀՀ հաշվեքննիչ պալատը պետական բյուջեի կադարման վերաբերյալ տրամադրել է դրական եզրահանգում: